

SIMONA ANTONESCU

ISTORIA POVESTITĂ COPIILOR

2

NOBILUL
AETHICUS

ȘI O CĂLĂTORIE
ÎN JURUL LUMII

Cu ilustrații de Radu Răileanu

POLIROM
2025

Cuprins

<i>Prolog</i>	7
1. Avem un plan.....	9
2. Portul Histria la Pontul Euxin.....	23
3. Caloienii	41
4. Zia și Sarmisa	53
5. La apa Istrioarei	71
6. Unde este Decibalus?	91
7. Taina micului hamal.....	119
<i>Curiozități</i>	131

5

La apa Istrioarei

Pe înserat, lunca Istrioarei se umplu de copii. În apropiere se vedeau zidurile cetății, albe ca de cretă, din mijlocul cărora se înălțau din loc în loc coloane înalte având deasupra statui.

Din polisul Histria continuau să iasă alaiuri vesele ce purtau pe brațe Caloienii pregătiți de sărbătoare. Veneau pe drumul pietruit, unindu-se câte două-trei grupuri în același cântec:

*Iene, Iene, Caloiene,
Ia cerului torțele*

Simona Antonescu

*Și deschide porțile,
Și pornește ploile,
Curgă ca șuvoile,
Umple-se fântânile,
Să răsară grânele.*

Copiii de toate vârstele cântau și se roteau, cu brațele ridicate spre cerul din care cereau ploaie. Pe creștete purtau coronițe împletite din crenguțe tinere, iar în jurul mijlocului, peste togile mai bogate ori mai sărace, se încinseseră cu ramuri lungi de salcie ce săltau în ritmul jocului lor.

Cei care-și trimiseseră deja Caloienii pe firul apei însoțeau cântecul nou-veniților cu bătăi din palme, tot câte trei, repezi, cu pauză între ele.

Istrioara se dovedise a fi numai un firicel de apă, abia de câteva laturi de palmă, puteai să sari de pe un mal pe altul în joacă. Ilinca și Călin se găsiseră unul pe celălalt la

începutul serii, fiecare venit la sărbătoare cu noii lui prieteni, iar acum își făceau de joacă sprijinindu-și câte un picior pe fiecare mal al apei și numărând Caloienii ce treceau pe sub podurile închipuite de ei.

— Șapte! bătu din palme bucuros Călin.

Opt!

— Al optulea n-a ajuns la mine, spuse Ilinca.

— Uite-l prins în ierburile de pe margine, între noi doi, arată Călin spre o răcliță care rămăsese încurcată în pletele lungi și verzi ale malului.

Culese de la picioarele lui un băț, cu care ajută răclița să se desprindă și să-și urmeze drumul.

— Opt! spuse Ilinca atunci când Caloianul trecu pe sub podul format de picioarele ei.

Într-o margine a luncii, un grup mai retras de copii pusese capete de lumânări aprinse în Caloieni și le dădeau drumul pe apă cântând:

*Iene, Caloiene,
Tinerel te-am îngropat,
De pomană tot ți-am dat,
Apă multă și vin mult,
Deie Domnul ca un Sfânt,
Apă multă să ne ude,
Să se facă poame multe.*

— Creștinii, se răspândi o șoaptă printre copii, și jocul tuturor se opri o clipă.

— Creștini care să le cânte Caloienilor eu încă n-am pomenit, se ridică deodată un glas deasupra tuturor și un băiat ceva mai mare făcu un pas în față, desprinzându-se din prima ceată de copii, cei care-și închinaseră Caloienii zeului Zamolxe.

Căuta ceartă și, după felul în care cele două tabere se organizară pe loc, de o parte și de cealaltă a apei, Ilinca și Călin înțeleseseră că nu se întâmpla pentru prima oară.

— Și-apoi, ce fel de cântec mai e și ăsta? Ce-are a face Domnul vostru cu Caloienii și Blajinii noștri? continuă băiatul, la fel de țanțoș. Să ne explice Decibalus, încheie el, stârbind râsul tuturor celor din spatele lui, căci îl alesese pe cel mai mărunț și mai sărăcăcios îmbrăcat dintre toți micii creștini.

— ăsta nu-i un lucru frumos! sări Ilinca în apărarea micului hamal. Decibalus e mai mic decât tine și nu ți-a greșit cu nimic. Nu mi se pare un lucru demn de un fiu de patrician ca tine să îl iei drept țintă a glumelor.

Decibalus, care își vârâse capul între umeri, postura cu care înfrunța întotdeauna batjocurile tuturor, o privi cu toată recunoștința pe Ilinca. Se pare că o judecase prea repede pe fetița aceea apărută de nicăieri în port, în urmă cu numai câteva ceasuri. Poate că totuși nu semăna chiar atât de mult cu fiicele gemene ale nobilului Aethicus, ci mai degrabă cu frațele ei, care era un băiat de toată isprava.

— Ilinca este cu noi, spuseră într-un glas Sarmisa și Zia, așezându-se de-a dreapta și de-a stânga ei, astfel încât băiatului cel bățios care pornise totul să-i fie limpede că răzbunarea lui nu se putea îndrepta spre ea.

Așa cum stăteau toate trei una lângă alta, îmbrăcate în aceleași peplumuri, tunici prinse pe umeri cu fibule delicate închipuind lire, încălțate cu calcei fini și pieptănate la fel, cu colăcei de păr care le împrejmuiau ceafa și din care se iveau apoi bentițe petrecute peste frunte, ar fi putut trece ușor drept surori.

Calceii din picioare erau de culoarea rochiei de sub peplum, ceea ce dădea distincție ținutei lor, căci armonia culorilor nu este la îndemâna celor neinstruiți. Pe deasupra, faptul că nu purtau sandale atunci când erau îmbrăcate cu peplum arăta că fetele au mai multe cunoștințe despre eleganță decât majoritatea celor din luncă.